

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การดำเนินการทางวินัยในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่ง
ลงโทษทางวินัยภายหลังจากที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา
๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๐๖.๒/๐๖๑๖๗ ลงวันที่ ๓๐
กันยายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยสำนักงานตำรวจ
แห่งชาติมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติล้างมลทินใน
วโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ.
๒๕๕๐ โดยกองบัญชาการตำรวจนครบาลได้มีคำสั่งที่ ๙๐๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔
แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพันตำรวจโทสรศักดิ์ บุตรสุวรรณ กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความ
วินัยอย่างร้ายแรงฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้
ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ และกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติด้อย่าง
ร้ายแรง โดยมีพฤติการณ์เรียกร้องเอาเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการทำคดีเชิด และในเรื่องเดียวกัน
นี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนข้อเท็จจริงตามเรื่องกล่าวหาเลขดำที่ ๔๔๔๒๑๒๙๙ เลขแดงที่
๐๖๗๔๕๔๗ แล้ว มีมติว่าการกระทำของพันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ มีมูลเป็นความผิดวินัยอย่าง
ร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้
ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติด้อย
อย่างร้ายแรง ต่อมากองบัญชาการตำรวจนครบาลได้มีคำสั่งที่ ๕๓๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐
สิงหาคม ๒๕๕๗ ลงโทษไล่อับพันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ ออกจากราชการ พันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ อุทธรณ์
คำสั่งลงโทษต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ซึ่งคณะอนุกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการ
อุทธรณ์ทำการแทนคณะกรรมการข้าราชการตำรวจพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อ
วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีมติให้ยกอุทธรณ์

พันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครอง และศาลปกครองกลาง
พิพากษายกฟ้องตามคดีหมายเลขดำที่ ๔๙๗/๒๕๕๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๘๘/๒๕๕๙ พัน
ตำรวจโทสรศักดิ์ฯ อุทธรณ์คำพิพากษา และศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับ ตามคดี
หมายเลขดำที่ อ.๓๙๘/๒๕๕๙ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๐๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน
๒๕๕๑ ให้เพิกถอนคำสั่งกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ ๕๓๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม
๒๕๕๗ และให้ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาลดำเนินการทางวินัยต่อผู้ฟ้องคดีให้
ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้

กองบัญชาการตำรวจนครบาลได้มีคำสั่งที่ ๓๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการของกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ ๕๓๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ พร้อมเรียกตัวพันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ กลับเข้ารับราชการ และให้คณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ ๙๐๐/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ดำเนินการสอบสวนทางวินัยตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด แต่เนื่องจากมีกรรมการบางคนได้รับการแต่งตั้งไปอยู่นอกสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จึงได้มีคำสั่งที่ ๘๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน

พันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ขอให้ยกเลิกคำสั่งเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวนของกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ ๘๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ เนื่องจากเคยได้รับโทษตามคำสั่งกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ ๕๓๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ แล้ว จึงได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐

กองบัญชาการตำรวจนครบาลพิจารณาแล้วเห็นว่า พันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ มิได้รับโทษก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เนื่องจากศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ และให้คณะกรรมการดำเนินการสอบสวนใหม่ เมื่อกองบัญชาการตำรวจนครบาลได้มีคำสั่งเพิกถอนและให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแก้ไขสำนวนการสอบสวน จึงถือว่าคณะกรรมการสอบสวนยังดำเนินการไม่เสร็จสิ้น และเมื่อมีคำพิพากษาและคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษแล้ว จึงเท่ากับว่าไม่เคยมีการลงโทษพันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ มาก่อน อีกทั้งการสอบสวนทางวินัยดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด กรณีนี้จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ไม่อาจยกเลิกคำสั่งเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวนของกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ ๘๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้

คณะกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการร้องทุกข์ทำการแทนคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เห็นว่า จากการศึกษาข้อกฎหมายและการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการล้างมลทินในเรื่องการดำเนินการทางวินัยมาเทียบเคียงกับเรื่องร้องทุกข์เรื่องนี้แล้ว ยังไม่มีการวินิจฉัยในเรื่องใดที่มีลักษณะเช่นเดียวกับเรื่องร้องทุกข์เรื่องนี้ จึงเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่ไม่สามารถวินิจฉัยได้ ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์เป็นไปอย่างชัดเจน ถูกต้องและเป็นธรรม จึงมีมติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหาหรือปัญหาข้อกฎหมายในเรื่องนี้ไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้พิจารณาประกอบกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๓๙/๒๕๕๗) กรณีผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษโดยไม่ชอบก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ และกรณีผู้ได้รับการล้างมลทินอุทธรณ์คำสั่งลงโทษแล้วเห็น

ว่า กรณีพ้นตำรวจโทสรศักดิ์ฯ ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการตามคำสั่งกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ ๕๓๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ เป็นการกระทำผิดวินัยก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และได้รับโทษทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และเป็นผู้ถูกลงโทษเพราะกระทำผิดวินัย จึงได้รับประโยชน์จากพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยได้รับล้างมลทินแล้ว แม้กระบวนการออกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจะไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ จนเมื่อกองบัญชาการตำรวจนครบาลได้มีคำสั่งที่ ๓๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการและสั่งการให้ดำเนินการทางวินัยกับพันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ ต่อไปให้ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด กรณีเช่นนี้จึงยังไม่ได้มีการพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่และควรได้รับโทษสถานใด เท่ากับว่าการลงโทษทางวินัยยังไม่ถึงที่สุด ทำให้ต้องดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามกระบวนการของกฎหมายต่อไป หากผลการสอบสวนพิจารณาฟังได้ในทางที่เป็นคุณว่าไม่ได้กระทำผิดวินัย ก็ย่อมมิใช่ผู้ถูกลงโทษเพราะกระทำผิดวินัย จึงไม่มีโทษที่จะต้องล้างมลทิน แต่หากผลการสอบสวนพิจารณาฟังได้ในทางที่เป็นโทษว่ายังมีโทษอยู่ ไม่ว่าโทษจะหนักขึ้น เบาลง หรือเท่าเดิม ก็ย่อมเป็นผู้ถูกลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยจึงได้รับการล้างมลทิน เป็นผลให้ไม่อาจลงโทษทางวินัยกับผู้ได้รับล้างมลทินไปแล้วได้อีก

สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหารือว่า ความเห็นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ หรือที่ถูกแล้วควรดำเนินการเช่นใดจึงจะชอบด้วยกฎหมาย เพื่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ถือปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงาน ก.พ.) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานศาลปกครองแล้ว เห็นว่า เพื่อความสะดวกแก่การตอบข้อหารือจะได้วินิจฉัยก่อนว่าพันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ จะได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ ๕๓๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ ลงโทษไล่ออกจากราชการ และพันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ ได้รับโทษตามคำสั่งดังกล่าวโดยได้ออกจากราชการตามคำสั่งนั้นแล้ว พันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแต่ถูกคณะอนุกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ทำการแทนคณะกรรมการข้าราชการตำรวจยกอุทธรณ์ ต่อมาจึงได้ประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติล้างมลทิน

ฯ กรณีต้องด้วยมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ซึ่งให้ล้างมลทินแก่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีที่ได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และได้รับโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ พันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ จึงได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว แม้ว่าในระหว่างนั้นพันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ จะได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ซึ่งต่อมาศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๐๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๑ ให้เพิกถอนคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ให้ลงโทษพันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ แต่เป็นเวลาภายหลังจากที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับแล้ว หากมีผลกระทบต่อ การล้างมลทินที่มีผลสมบูรณ์ไปแล้วแต่อย่างใดไม่ เมื่อพันตำรวจโท สรศักดิ์ฯ ได้รับการล้างมลทิน แล้ว กองบัญชาการตำรวจนครบาลจึงไม่อาจมีคำสั่งให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยแก่พันตำรวจโทสรศักดิ์ฯ ในการกระทำอันเดียวกันนั้นได้อีก เมื่อวินัยจัยดังนี้แล้ว จึงไม่มีปัญหาที่ต้องวินัยจัยเกี่ยวกับผลของการสอบสวนใหม่ตามที่ขอหารือมา

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๕๒

^๑มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้นๆ